

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יצחק קרויזר

4924/25/פ

הצעת חוק בתי המשפט (תיקון – רוב מיוחד לבחירת נשיא בית המשפט העליון), התשפ"ה-2024

תיקון סעיף 7 .1 בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹, בסעיף 7(ג)(2), אחרי "על מינוי של שופט" יבוא "או נשיא".

דברי הסבר

סעיף 7(ג)(2) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, קובע כי מינוי שופט לבית המשפט העליון טעון רוב של שבעה מתוך תשעה מחברי הוועדה לבחירת שופטים, בעוד שמינויו של נשיא בית המשפט העליון מקרב השופטים נעשה ברוב רגיל. בית המשפט העליון, בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק, הוא הסמכות החוקית העליונה אשר דנה ומכריעה במגוון רחב של סוגיות תוך איזון בין ערכים. על כן, נשיא בית המשפט העליון נושא בתפקיד רב עוצמה. לאור חשיבותו, הליך בחירתו של נשיא בית המשפט העליון צריך שיהיה תוצר של הסכמה רחבה בין חברי הוועדה לבחירת שופטים המייצגים מוסדות שונים. לפיכך, מוצע לקבוע כי יידרש רוב של שבעה מחברי הוועדה גם לצורך מינויו של נשיא בית המשפט העליון. הצעת החוק מוצעת על רקע הנוהג הקיים למינוי נשיא לבית המשפט העליון. בניגוד לטיעונים כי השיטה המסורתית שלפיה מתמנה היום נשיא לבית המשפט העליון (הידועה כ"שיטת הסניוריטי") מונעת משקל יתר לשיקולים פוליטיים, בפועל, השיטה מביאה לכך שגילו של השופט והותק הצפוי לו בבית המשפט העליון מקבל משקל יתר במערכת השיקולים כבר בעת מינויו כשופט, ומאפיל על שיקולים מקצועיים רלוונטיים. כתוצאה מהעלאת הרוב הדרוש למינוי הנשיא, יידרש רוב משמעותי יותר מקרב חברי הוועדה להמשיך ולמנות נשיאים לבית המשפט העליון לפי אותה שיטה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)